

Verslag

IBR/IRE over de verplichte duurzaamheidsrapportage bij zo'n 2500 ondernemingen

Binnenkort zullen 2.500 Belgische ondernemingen, waaronder veel familiale ondernemingen, verplicht worden om gedetailleerde informatie te publiceren over hun duurzaamheidsprestaties. Ook de controle op die duurzaamheidsrapportage wordt verplicht.

De EU wil meer en meer bedrijven verplichten om gestandaardiseerde en transparante rapportage over de duurzaamheid van hun activiteiten te verstrekken. De invoering van deze verplichte rapportage komt niet als een verrassing.

Als alles volgens plan verloopt, moet de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) die in januari van dit jaar in werking trad, nog voor de komende federale verkiezingen in Belgische wetgeving worden geïmplementeerd. Deze richtlijn scherpt de Non-Financial Information-richtlijn (NFI) van 2014 aan en breidt het aantal bedrijven waarop ze van toepassing is uit.

In Europa krijgen naar schatting zo'n 50.000 bedrijven met de richtlijn te maken. In België zouden er minstens 2.500 bedrijven onder de verplichting vallen. De nieuwe regels zijn van toepassing op alle beursgenoteerde ondernemingen, ondernemingen van openbaar belang en ondernemingen die aan twee van de volgende drie criteria voldoen: meer dan 250 werknemers tewerkstellen, een omzet van meer dan 40 miljoen euro realiseren of een balanstotaal noteren van meer dan 20 miljoen euro.

De toepassing zal gefaseerd verlopen. Vanaf 2025 rapporteren de ondernemingen die voor boekjaar 2024 al onder de NFRD-richtlijn vallen. De andere



grote ondernemingen volgen voor boekjaar 2025. Beursgenoteerde kmo's voor boekjaar 2026, en bepaalde niet-EU bedrijven voor boekjaar 2027.

De CSRD introduceert het begrip 'duurzaamheidsinformatie' en laat het begrip 'niet-financiële informatie' vallen. Om het duurzaamheidsbeleid en de -resultaten van verschillende bedrijven te kunnen vergelijken, moeten de betrokken bedrijven hun duurzaamheidsrapportage volgens dezelfde regels opstellen. Elke rapportage moet voldoen aan de standaarden van de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). EFRAG heeft intussen twaalf European Sustainability Reporting Standards (ESRS) ontwikkeld. Daar ging flink wat stakeholdersoverleg aan vooraf. Op 31 juli van dit jaar heeft de Europese Commissie deze 12 standaarden aangenomen. Ze bestrijken de environmental, social, and governance criteria. Het ESG-spectrum behandelt dus de milieu-, sociale en be-

stuurskwesties, waaronder dus klimaatverandering, biodiversiteit én mensenrechten vallen.

De Sustainability Reporting Standards van EFRAG bepalen waar ondernemingen transparant over moeten communiceren. Deze zogenaamde 'disclosure requirements' hebben betrekking op: het bedrijfsbeleid, de behaalde resultaten, de geassocieerde risico's en de duurzaamheidsstrategie. Het gaat daarnaast ook over hoe deze de bedrijfsprestaties en resultaten (van buiten naar binnen) beïnvloeden en welke effecten dit heeft op de mens, het milieu, de omgeving en de samenleving (van binnen naar buiten). Oorspronkelijk stonden er een tweeduidental meetpunten op de lijst, maar om het hele proces te faciliteren, werd het aantal teruggebracht tot een duizendtal. De dubbele benadering, het onderzoek van de materiële effecten van binnen naar buiten en van buiten naar binnen, wordt 'dubbele materialiteit' genoemd.

Naast de twaalf algemene standaarden zullen er ook sectorale standaarden ontwikkeld worden voor 29 sectoren. De mogelijke milieu-impact van een chemiebedrijf zal immers anders zijn dan die van een transportbedrijf of een financiële dienstverlener bijvoorbeeld. Per sector zijn er kenmerken die niet in een algemene standaard passen. Volgens EFRAG zullen de werkzaamheden aan deze sectorale standaarden nog enkele jaren duren. Maar het is waarschijnlijk dat bedrijven al eerder verplicht zullen worden om te rapporteren. Ze zullen hun rapportageaanpak de komende jaren dus geleidelijk moeten aanpassen.

Om op duurzaamheidsinformatie te kunnen vertrouwen, moet die informatie betrouwbaar zijn. Om de burger (als financier, consument ...) toe te laten al die duurzaamheidsinformatie te vergelijken, legt de EU de bedrijven een onafhankelijke assurance-audit op. Met die verplichte verificatie van de duurzaamheidsrapportage wil men greenwashing vermijden.

We willen wel waarschuwen voor mogelijke verwarring bij de interpretatie van sommige termen. Assurance heeft in dit geval niets te maken met 'verzekering' maar alles met het bieden van 'zekerheid'. Het doel van de 'assurance'-audit is om een beperkte of redelijke mate van zekerheid te bieden over de betrouwbaarheid van de duurzaamheidsinformatie

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) voorziet dat de verificatie van de duurzaamheidsrapportage van de bedrijven (die onder de verplichtingen van de richtlijn vallen), gebeurt door een auditor (de bedrijfsrevisor) of een gekwalificeerde onafhankelijke deskundige. Accountancy Europe heeft onderzocht hoe de lidstaten deze controletaken zullen invullen. Uit een steekproef bij twaalf lidstaten blijkt dat zes landen de controletoekening zeker (2) of waarschijnlijk (4) willen openstellen voor 'onafhankelijke deskundigen'. De andere zes landen geven de controlefunctie zeker of wellicht exclusief aan de bedrijfsrevisoren. In België is het nog aan minister

van Economie, Pierre-Yves Dermagne, om hierover te beslissen. Het IBR/IRE dringt erop aan dat als de markt voor de audit van duurzaamheidsinformatie wordt opengesteld voor onafhankelijke deskundigen, zij aan dezelfde regels moeten beantwoorden als die voor de bedrijfsrevisoren inzake toegang tot het beroep, permanente vorming, onafhankelijkheid, ethiek en publiek toezicht.

De 'assurance provider' biedt de zekerheid dat de informatie waarop men beslissingen baseert, betrouwbaar is. Gebruikers moeten er immers op kunnen vertrouwen dat wat de ondernemingen publiceren in overeenstemming is met de opgelegde standaarden. Informatie is van 'materieel belang' als het weglaten van die informatie of het onjuist weergeven ervan, invloed kan hebben op het oordeel of de beslissing van de gebruiker. Als bijvoorbeeld de milieu-impact van een investering slechts gedeeltelijk in beeld wordt gebracht in een duurzaamheidsrapport, kan dat de beslissingen van financiers beïnvloeden.

Oscare kan ook uw hulp gebruiken!

Bij Oscare, het nazorg- en onderzoekscentrum voor brandwonden en littekens, staat de patiënt centraal. De organisatie doet er alles aan om hen de best mogelijke nazorg aan te bieden, laagdrempelig en betaalbaar.

Daarnaast heeft Oscare zichzelf een tweede, even belangrijke taak, toegeëigend. Oscare wil iedereen sensibiliseren voor de gevaren van brand. Door brand en brandwonden te voorkomen en mensen aan te zetten tot een brandveilig leven.

Oscare: "Om dit te garanderen, rekenen we op partners uit alle sectoren en voeren we een doorgedreven wetenschapsbeleid om nieuwe technieken te ontwikkelen."

Info: [Oscare.be](https://www.oscare.be)

Giften zijn fiscaal aftrekbaar:
<https://www.oscare.be/nl/steun-ons/giften/>





De bedoeling is altijd transparantie, niet enkel over wat er nu gebeurt, maar ook over wat er nog zal gebeuren en wat er moet gebeuren. Een bedrijf zal moeten rapporteren over wat het doet, maar ook over wat het nog moet doen. Indien het bedrijf maar een beperkte kijk heeft op aankomende kosten moet het bedrijf meedelen wat het zal doen om die kosten volledig te kunnen becijferen.

Veel bedrijven, waaronder veel familiale vennootschappen, zullen straks voor het eerst een duurzaamheidsrapportage moeten opzetten, en deze verplicht moeten laten auditen. Aan de ene kant brengt dit nieuwe taken en administratieve lasten met zich mee. Aan de andere kant bieden zich hierdoor kansen aan om duurzamer te groeien. De au-

ditoren krijgen er hierdoor ook nieuwe taken bij en kunnen hun dienstverlening uitbreiden.

Het is te verwachten dat ondernemingen die net buiten de criteria vallen, ook onder druk zullen komen om hun duurzaamheidsprestaties op te krikken en hierover transparanter te communiceren. Dat lijkt ook wel een gewenst neveneffect. Het rapport gaat eveneens over de duurzaamheidseffecten vanuit de bedrijfsketen. Meer bedrijven die onder de verplichtingen vallen, zullen van hun toeleveranciers dus verlangen dat ze heldere duurzaamheidsinformatie verstrekken. Elk bedrijf dat duurzaam wil groeien, kan vrijwillig gebruikmaken van de ESG-meetpunten en de rapporteringstandaarden. Elk bedrijf kan

hierop een strategie enten en de eigen duurzaamheidsaanpak uitspelen in de concurrentie.

DAG VAN HET REVISORAAT

De nieuwe duurzaamheidsrapportageverplichtingen plaatsen bedrijven en auditors voor een grote uitdaging. Maar tegelijkertijd is het een groot geschenk, zo werd gezegd tijdens de derde Dag van het Revisoraat van het Instituut van Bedrijfsrevisoren in Square aan de Brusselse Coudenberg.

“Bedrijven zullen hun bedrijfsmodel moeten aanpassen”, zei Patrick Van Impe, voorzitter van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR/IRE). “Voor sommigen zullen deze veranderingen radicaal zijn. Hun bestuursmodel zal herzien moeten worden omdat ze de ‘niet-financiële effecten’ in al hun beslissingen moeten integreren. Het gaat niet alleen over milieu- of sociale data, maar ook over bestuur, ethiek, diversiteit, inclusie en respect voor mensenrechten. Ondernemingen zullen transparant moeten zijn over de challenges die ze nog hebben en over waar ze nu staan en waar nog niet”, zei Mark Vaessen, voorzitter van Accountancy Europe. “De focus ligt nu echt op de dubbele materialiteit (het onderzoek van de materiële effecten van binnen het bedrijf naar buiten en van buiten het bedrijf naar binnen), en op wat de materiële onderwerpen zijn voor het klimaat, de eigen medewerkers en de mensenrechten, evenals op andere specifieke onderwerpen. Er zijn nog grote praktijkvragen, met name over de impact van de dubbele materialiteit en hoe dit werkt.”

Er is wel bezorgdheid bij de bedrijven over het tempo waarmee de richtlijn wordt ingevoerd. Ook het IBR/IRE vreest dat veel bedrijven, ondanks hun inspanningen, niet op tijd klaar zullen zijn. “Daarom pleit ik voor een pragmatische, realistische en geleidelijke implementatie van deze nieuwe rapportage- en auditverplichtingen,” zei Patrick Van Impe. “We moeten vastberaden zijn over het te bereiken doel, maar we moeten bedrijven ook de tijd en ondersteuning geven die ze nodig hebben.”



Patrick Van Impe, voorzitter van het Instituut van Bedrijfsrevisoren (IBR/IRE)

“Het zal moeilijk zijn voor de bedrijven om op tijd klaar te zijn”, bevestigde ook Mark Vaessen. “Dat betekent dat we (...) onze verantwoordelijkheid moeten nemen. In de wereld van de financiële verslaggeving zijn we gewend om schone verklaringen te geven. Maar nu moeten we daarnaast ook communiceren over waar bedrijven staan inzake hun duurzaamheidsbeleid. Er moet transparantie zijn over de kwaliteit van de gegevens, over de precieze cijfers en over de schattingen.”

ning. De impact die het bedrijf kan hebben op het milieu en de maatschappij wordt beoordeeld op de korte, middellange en zeer lange termijn. Op lange termijn betekent in dit geval 2050. Daarnaast moeten deze effecten vertaald worden naar financiële gevolgen, risico's en kansen. De langere tijdshorizon vertaalt zich in een grotere onzekerheid. De bedrijven zullen de doelstellingen bovendien moeten publiceren voor alle materiële kwesties.”

“De ‘assurance provider’ biedt de zekerheid dat de informatie betrouwbaar is”

De assurance-opdracht, zoals die nu is uitgetekend, heeft betrekking op het naleven van de European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Het auditen van die duurzaamheidsinformatie is helemaal iets anders dan de controle van financiële informatie, zo werd gezegd. Er zal ook veel over de kwaliteit van de data moeten gecommuniceerd worden.

“De auditor zal allerlei (materialiteits) aspecten moeten begrijpen en die gaan veel verder dan een cijfercontrole”, zei Chaira Del Prete, voorzitter van de Sustainability Reporting Technical Expert Group bij EFRAG. “Het duurzaamheidsverslag zal veel meer toekomstgerichte informatie bevatten dan de jaarreke-

EFRAG heeft algemene rapportagestandaarden uitgewerkt, maar werkt nog volop aan bijkomende sectorale standaarden. Er zijn wel digitale lijsten aangekondigd met alle elementen die bedrijven in hun rapportering moeten opnemen, en er komt een gids over de ‘dubbele materialiteit’ en ‘de bedrijfsketen’, en in hoeverre die keten moet worden meegenomen in de rapportage.

“Dat de eerste controleopdrachten moeten afgerond worden binnen een normenkader dat nog niet is afgerond, maakt het moeilijk”, zei IBR/IRE-voorzitter Patrick Van Impe. “Deze situatie zal de bedrijfsrevisoren meer dan ooit dwingen hun professioneel oordeel te

gebruiken (...) en de volgende twee fundamentele vragen te beoordelen: Heeft het bedrijf de duurzaamheidskwestie geïntegreerd in haar bestuurs- en managementbeslissingen? Communiqueert het bedrijf eerlijk en transparant? Wij moeten ervoor zorgen dat de duurzaamheidsinformatie consistent is met de financiële informatie.”

De bedrijfsrevisor zal hierin expertise moeten opbouwen. Toch moet de revisor de omwenteling in het beroep volledig omarmen, zo werd ook duidelijk gezegd. “Als we kijken naar ons beroep, dan is de komst van de Corporate Sustainability Reporting Directive het beste dat ons kon overkomen. Het zal meer kleur geven aan ons beroep”, zei Marc Daelman, bedrijfsrevisor en ondervoorzitter van de ESG-commissie van het IBR/IRE. Het feit dat de revisor zorgt voor stabiliteit en vertrouwen in de economie, is niet algemeen bekend. “Als de bedrijfsrevisoren er straks in slagen om zich te presenteren als de bewakers van de duurzaamheid, zal dat ons imago positief beïnvloeden.”

Patrick Van Impe: “Duurzaamheid staat hoog op de agenda van jongeren. Daarom hoop ik dat de controles voor duurzaamheidsrapporten het beroep ook aantrekkelijker maken bij de jonge talenten die we echt nodig hebben om al die controles uit te voeren.”

Hans Housen

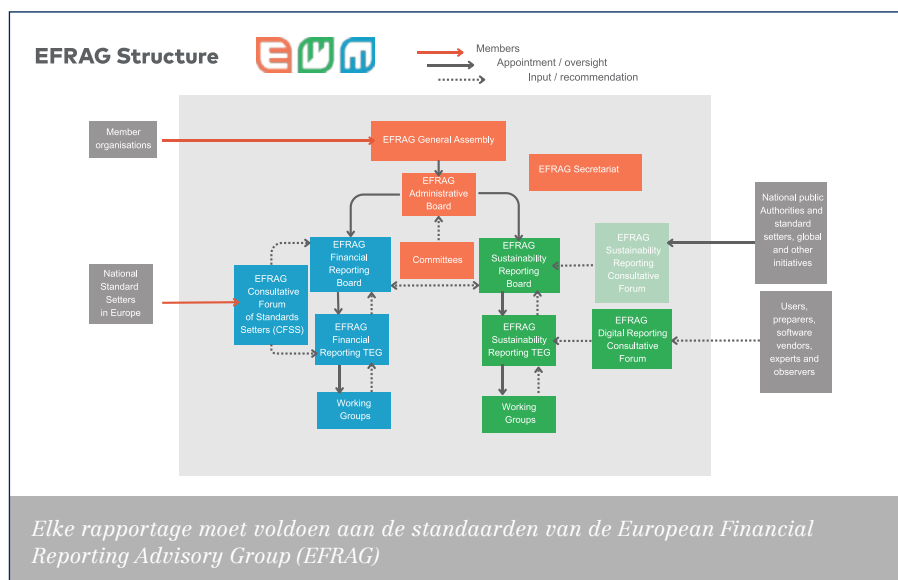


Bronnen en extra info:

<https://ec.europa.eu>. 'Annex 1 to the Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2013/34/EU as regards sustainability reporting standards'

www.efrag.org

www.ibr-ire.be. 'Richtlijnen voor de rol van de bedrijfsrevisor met betrekking tot duurzaamheidsinformatie'



Elke rapportage moet voldoen aan de standaarden van de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)